

NOBILISSIMOS ACADEMIAE
 CIVES
 AD ORATIONEM
 IN IPSO EXCESSU
SERVATORIS
CHRISTI
 IPSA HORA III FATALI
 IN AVGVSTEO
 RECITANDAM
 PRO RELIGIONE INSTITVTI
 INVITAT
IO·GVILEMVS BERGERVS
 ELOQ. ET HVMAN. P. P

20

Non cadit in hominem, sensibus non orbem, tanta moris ferocia, ut nefarium facinus, quod consciscitur hodierno die, recogitet, quin cohorrescat animo, omnibusque artibus contremiscat. Perditum profligatumque genus hominum scelus, fando nunquam auditum, concipit, et perduellionis crimine iamdiu commeritum, ut in seruitutis aeternae uincula coniciatur, nouissima pereundi libidine, simul ac spes est facta libertatis, diuinitus recuperandae, coniurat de interficiendo asfessore, principemque ac parentem salutis, omni excruciatum supplicio, ipsa demum morte ignominiosissima multat. Nefas exhorrescit natura, et, ne aspiciat indignitatem rei, Sol auertitur, et sublato lumine, caliginem horridam formidolosamque inducit, et moerore luctuque complet omnia, ipsa quoque terra, quae tantam improbitatem tulit, concutitur motibus, suis quasi sedibus conuellenda. Saepe multumque, ab omni temporum memoria, terra mouit, neque huius rei tam retrusae sunt causae, quin uulgo arcessantur ab incendiis subitus excitatis, atque a ui et agitatione uentorum, qui cauernis et faucibus cohibentur, et interclusi angustiis, exitum, ubi minus inueniunt, impetu moliantur. At coelestis miraculi, quo uiscera terrae iactata sunt, magnitudo superat exempla, neque Palaestinam solum horribili fremitu exciuit, sed omnem Asiam, labe passim facta, conturbauit, et nouo quodam tremoris genere terrarum orbem affixit, ut insolitum Dei morientis casum testaretur. Non defugio hic auctoritatem Phlegontis Tralliani, antiqui, atque in confectatione rerum mirabilium industrii, scriptoris, hominis ab his sacris alieni, eoque minus suspectae in hoc argumento fidei, qui tradit, sub id tempus ingenti terrae motu

raemotu Bithyniam quoque commotam fuisse, et nominatim multas Nicaeae urbis partes corruisse. Pronunciat alius idem, cuius reticuit nomen Eusebius, Thallum uero crediderit aliquis, sed Phlegontis testimonio Celsi procacitatem coerceset Origenes, et id, quod diximus, confirmat, nihilo secius, atque alii, sanctitate, et doctrina, praestantes uiri, qui rei, ad miraculi existimationem insignis, euentu diuinae maiestatis indicium, ex profanarum monumentis literarum, sine doli suspicione, uindictarunt. Dimitto Tacitum, qui duodecim celebres Asiae urbes fuisse collapsas, sedisse immensos montes, diductis terris, multos interisse, annalibus consignat. Secundum Strabonem, attingo Plinium, harum rerum non imperitum interpretem, qui maximum terrae, ut ait, memoria mortalium, commemorat motum, eumque Tiberii Caesaris principatu, in quem incidit salutaris perperessio, factum fuisse, et multas Asiae urbes perculisse, auctor est. Scio, haec a quibusdam ad superiora referri tempora: sed, ut locorum euerfiones numerare et definire non audeo, ea tamen, quae exposui, uersante in terris Seruatore, euenisse, et plura alioqui non pari uel fide, uel studio in argumento diuiniore, quod non ceperant, retulisse scriptores, comperio, ita tanto securius assentior uel Africano, uel Eusebio, uel utrique potius, eo tempore, quo uera mundi anima efflata est, ingentes in terris strages editas fuisse. Quidquid hanc in sententiam extabat proditum, id excusserat, si quiquam, Hieronymus, idemque terraemotum tam insolitum affert, ut cuncta concuteret, et ruinam terrae, funditus delendae, minaretur. Ut omittam Sedulium, qui terrae cladem exprimit, et alios, prouocat hic ad Graecorum libros Paullus Orosius, et terraemotu non unam prouinciam, sed orbem ipsum peruagato, saxa montium diuulsa, maximasque urbes dirutas

rutas fuisse, ostendit. Tanta rei memoria, ut esset testator, diuino consilio in sacros commentarios relata est, terramque docet, non circumscriptis regionum finibus, conuulsam fuisse, diruptas hinc rupes, effracta mortuorum claustra, ipsos etiam hostes, metu perterritos, Filiumque Dei, quem necauerant, magna asseueratione professos. Non iniuria terra bis exagitata est, quae neque maiestatem huius mortui, ut dixit Hilarius, capiebat, et uictoris, in uitam redeuntis, nomen denunciabat. At licet uel ipsa mundi elementa uenerationem diuinitatis tremore declarent, licet etiam soli iactatione magna rerum commutatio, ut interpretatus est Theophylactus, portendatur: sentimus tamen non sine horrore quodam sacro, irae, quae grauius incensa, exardescat in hominum delicta, uim ardoremque in ipsa naturae fundamenta oppugnationemque conuertit. Nos, stupore rerum, quae supra infraque, maiore aliquo numine, neque usitato exemplo, geruntur, defixi, culpa, quam suscepimus, memoriam perhorrescimus, sed in uulneribus, quae pro nobis inflicta sunt, abditi, atque ab omni incommodo defensi, salutaris meriti praesidio, et consolatione sustentamur. Lugemus tamen obitum, quo coeli terraeque Lumen oculis nostris extinguitur, atque in moerore, et fatali squalore naturae laborantis, merito comprobamus laudamusque institutum Ornatissimi, et Eruditissimi, Iuuenis, Mr SALOMONIS VOIGT, ortu Dresdensis, qui ornamenta ingenii, moris, et doctrinae, animi religione circumspecta commendat, eaque ductus, prodibit in funus, omnium, quot fuerunt, aut futura sunt, maximum, et hodierno die, ab H^r III, quem concepit pietatis sensum, oratione pia, atque ad hoc tempus accommodata, explicabit.

P·P· XIV· Kⁱ· Maias A·R·G· c^o· 1000cx

Ung VI 3

W 18
V 17

SSIMOS ACADEMIAE
 CIVES
 ORATIONEM
 PSO EXCESSV
VATORIS
HRISTI
 A HORA III FATALI
AVGVSTEO
 RECITANDAM
 LIGIONE INSTITVTI
 INVITAT
LMVS BERGERVS
 ET HVMAN P P

